



E ngā tamariki o Aotearoa

Mō ngā tau kotahi me te hāwhe i
kōnei te urutā ana mō koutou ngā
tamariki he tino roa tērā.

I ū koutou ki ngā tikanga hou o te
motu, mō te noho rāhui.

Inaianei kei konei te kōwheori,
a, kei te whānga tonu mō te wero
mā koutou te hunga tamariki.

Tērā pea kei te māharahara
koutou, kei te ngenge rānei,
kāore pea he aha ki a koutou?
He nui pea ngā kare ā roto.

I ētahi wā ka noho ngū ngā pakeke i runga i te whakaaro ki te tiaki i a koutou.

He tika tērā whakaaro i te mea i ētahi wā me noho tapu ētahi kōrero.

I te mea he tamariki tonu koutou, e tika ana mā te hunga pakeke kē ngā kaupapa taumaha e tiaki.

Engari kua kite i tēnei ao hurihuri te hiahia a ngā tamariki ki te mārama pai, kia mōhio ai me aha koutou. Heoi anō mēnā ko koe tēnā pānui mai ngā kōrero e whai ake nei.



E aha ana i te hora urutā nei i Aotearoa?

I tēnei wa i roto o Aotearoa ka hora te mate urutā nei i Aotearoa, kua tahi hautoru tamariki me te hunga taiohi i raro i te 20 tau kua pāngia ki a rātau tēnei mate.

Ko te tino tūmanako kei te ngāngā tonu, kia whiwhi wero ngā taiohi.



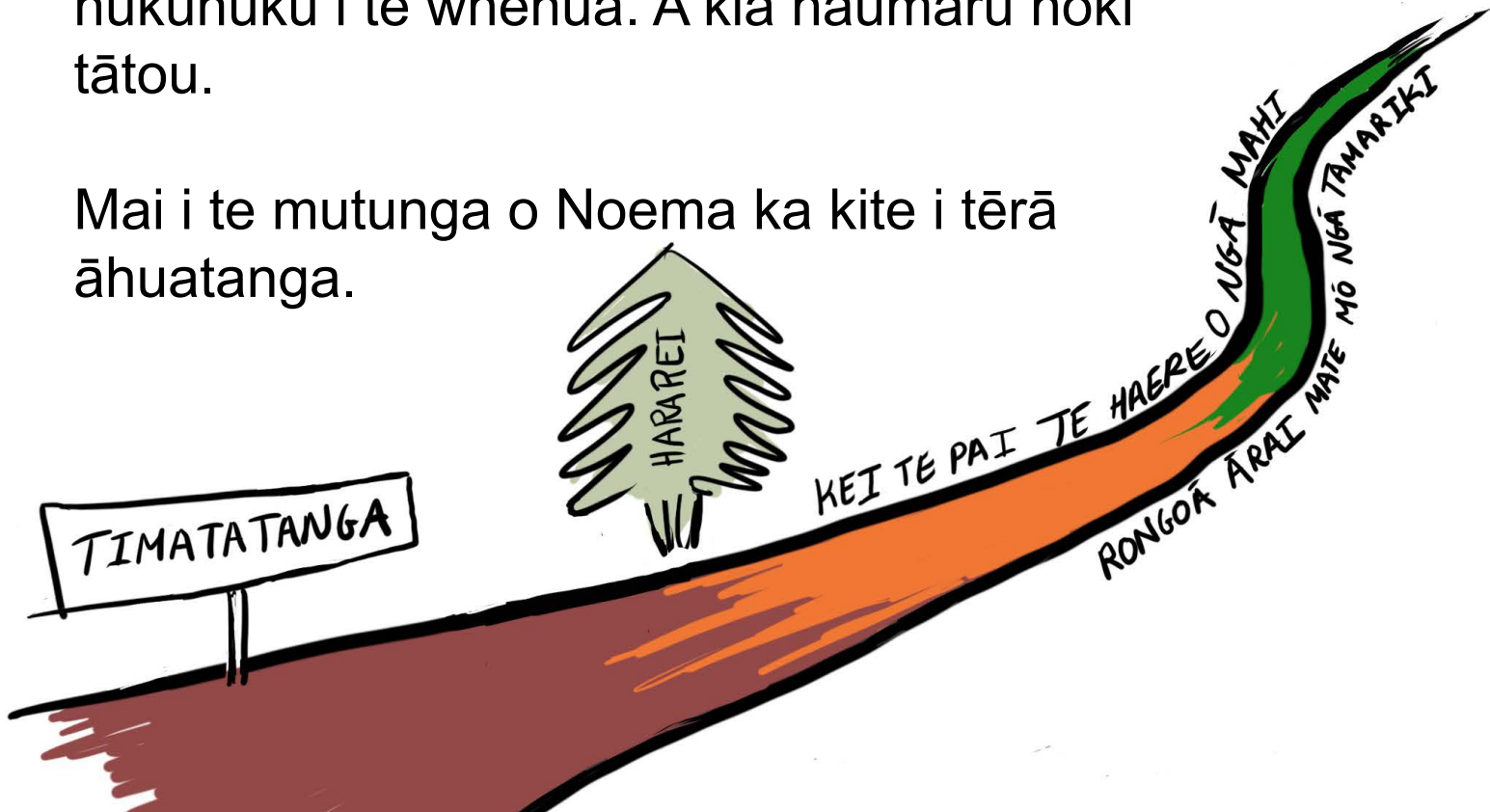
Ko ngā tūroro tamariki
($\frac{1}{3}$ o ngā kēhi)

Ko ngā tūroro pakeke
($\frac{2}{3}$ o ngā kēhi)

Me pono te kōrero, kei konei te kōwheori,
ka roa te wā engari akuni pea ka māmā
i te mea kei te ū tātou ki ngā tikanga o te
aukatitanga o te urutā kōwheori.

I tēnei wā kē te whānga mai kia nui ake
ngā tāngata ki te whiwhi i te rongoā ārai
mate kia ngāwari ake te nekeneke me te
nukunuku i te whenua. A kia haumaruru hoki
tātou.

Mai i te mutunga o Noema ka kite i tērā
āhuatanga.

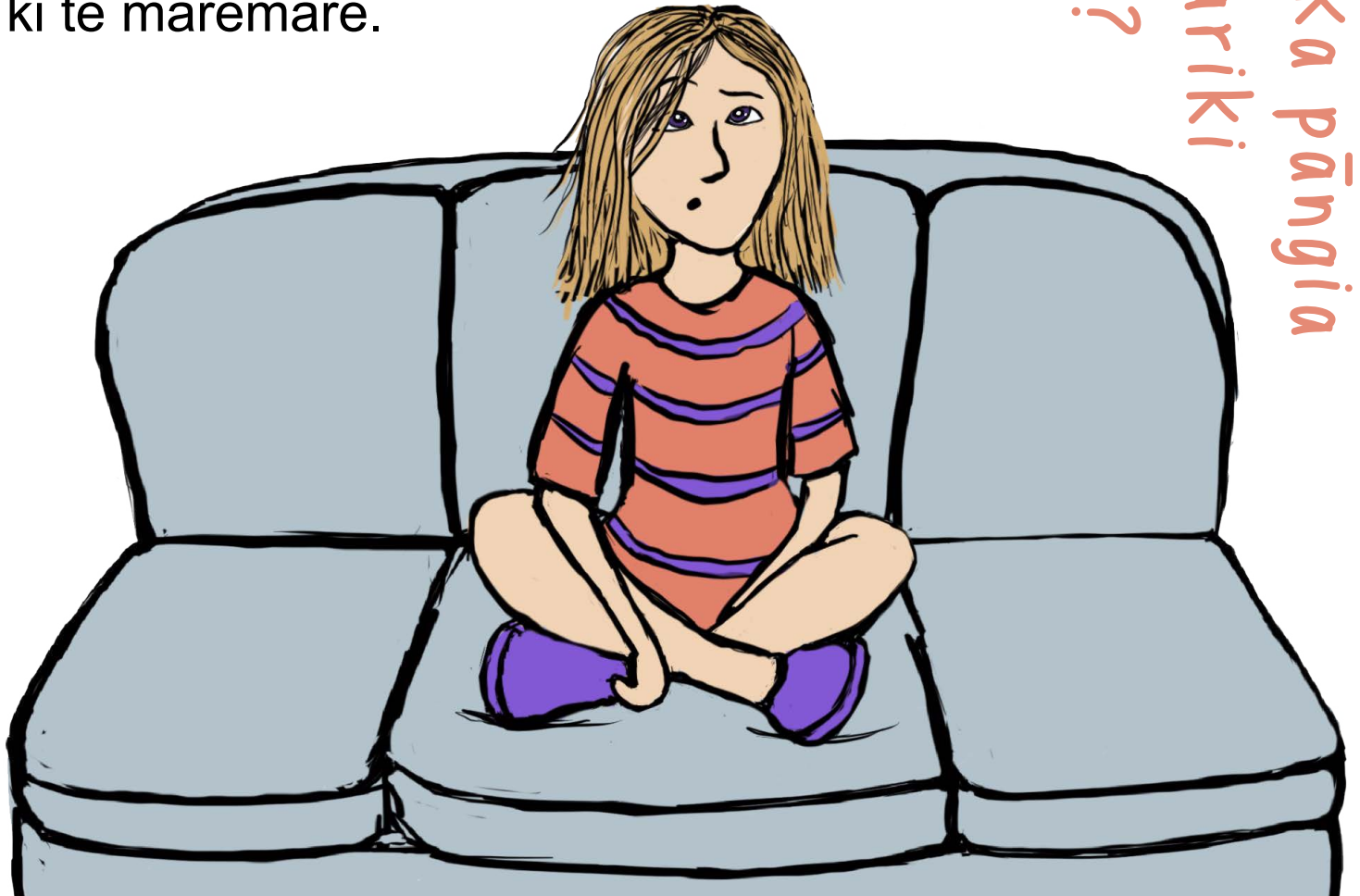


Ahea mutu ai
tēnei take?

Huri noa i te ao, kua kite tatou, kāore ngā tamariki i te tino māuiui nā te kōwheori. Mō te nuinga o ngā tamariki kāore rātou i te mōhio kei te māuiui rātou, nā te mea kāore he tino rerekētanga.

Ki te pāngia i te kōwheori, he āhua ōrite ki te maremare.

Ka aha mēnā ka pāngia
te hunga tamariki
e te kōwheori?



He aha ngā tūpatotanga
mō ngā tamariki kua
pāngia i te kōwheori?

Kua kite tātou i **Ahitereiria**, kotahi, e
rua rānei ngā tūroro tamariki mai i te
100 me noho ki rō hōhipera, ahakoa
ra he poto noa iho te noho.

Tērā pea kotahi mai i **te 25** tamariki
ka pāngia ki te kōwheori, mō te tahi
marama neke atu ranei te roa.

Heoi kāore e nui ngā tamariki ka
mate i te kōwheori.



Mō te nuinga o ngā tamariki ko te mea kino rawa atu e pā ana ki te kōwheori, ehara ko āna paanga ki te tinana, engari ko ōna paanga ki te oranga tonutanga o ngā whānau.

I mea mai ētahi tamariki ko te noho taratahi he uaua mo ngā whānau, he taumaha tērā he hoihoi hoki i rō whare.



Kei te whiwhi ngā tamariki i te rongoā ārai mate?

I **Amerika** katahi anō kua timata ki te wero i ngā tamariki mai i te 5 ki te 11 tau. I roto i ngā whakamātautau kua kite kei te pai te noho haumaruru a ngā tamariki, a, ki te aukati hoki tērā **māuiui**.

I Aotearoa nei, **kua tono** te kāwanganatanga ngā rongoā ārai mate mō ngā tamariki mai i te 5 ki te 11 o ngā tau.

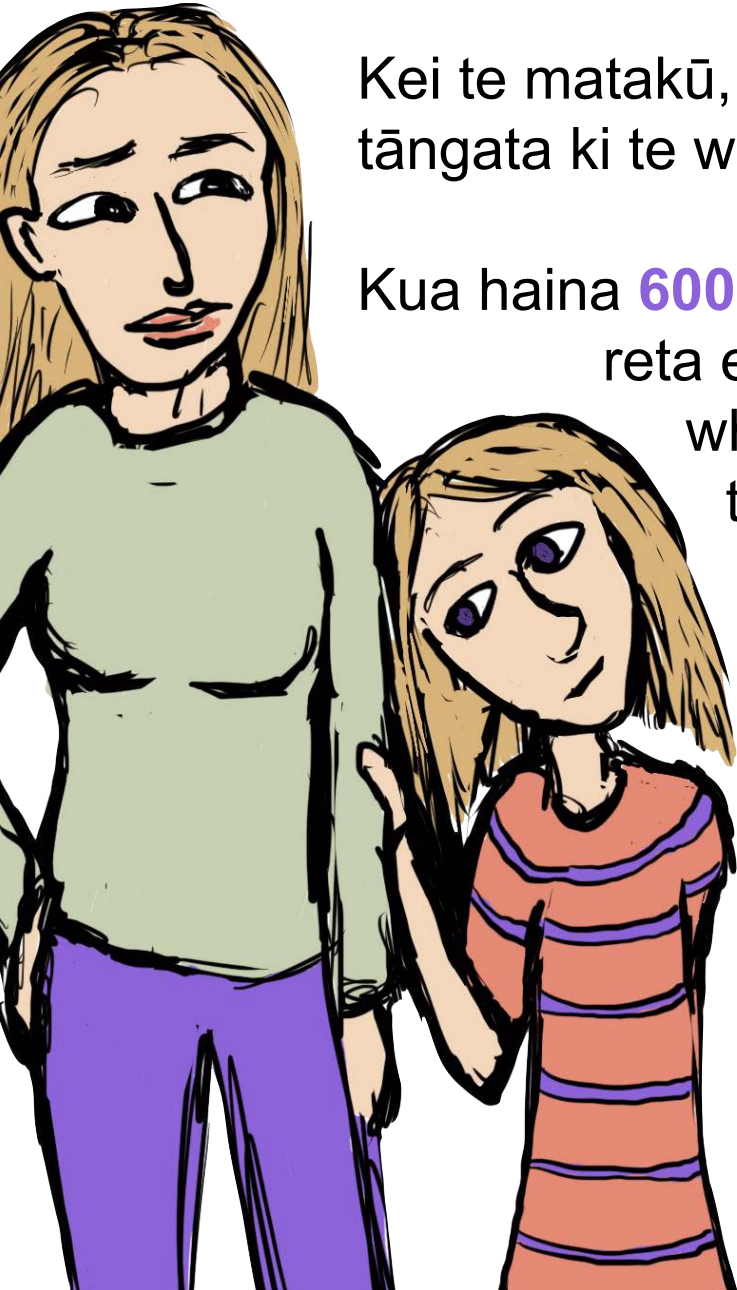




Kua rongo ngā pātai ō ngā tamariki ka pēhea te āhua o te wero mō rātau? Mō te hunga tamariki he iti ake te nira me te rongoa i te hunga pakeke nā te mea he paku ake ngā tinana a te hunga tamariki. Me te mea hoki, he **ārani** te kara o ngā taupoki o ngā wero mō te hunga tamariki, kia māmā te kite a ngā nēhi.

He wero nē? heoi anō, he mamae engari he mamae iti pērā ki ētahi atu wero kua whiwhia kētia e koe.

Ka aha ki ngā tāngata kāore anō kia whiwhi i te rongoa ārai mate?



Kei te matakū, kei te māharahara ētahi tāngata ki te whiwhi i te wero.

Kua haina **6000 tākuta** i Aotearoa i tētahi reta e mea ana he pai ake te whiwhi i te wero ki te kore, i te mea ko te kōwheori he māuiui kino rawa atu.

Heoi anō mēnā he tāngata pērā kei tō kāenga, e māharahara ana tonu, me awhi me aroha.

Mā tō aroha ka kaha ake pea rātou.

He pātai anō?

Ānei ētahi pānuitanga mōhou: TheSpinoff.com.

Kua tuhia tēnei i te taha o Lola Huata (7), Jessica Brockett (7), Alex Williams (6), Theo, Violet & Henry Viskovich (6, 8 & 10) Caden & Lachlan MacDonald (10 & 11). Nā Kararaina Ngātai-Melbourne i whakamāori.

He maharahara tonu he patai ranei imeera mai kia a pandemic.generation.nz@gmail.com. He kairangahau a **Julie**, māna hoki e korero ki ngā tamariki e pā ana ki te hauora. He rata a tamariki a **Jin**.

